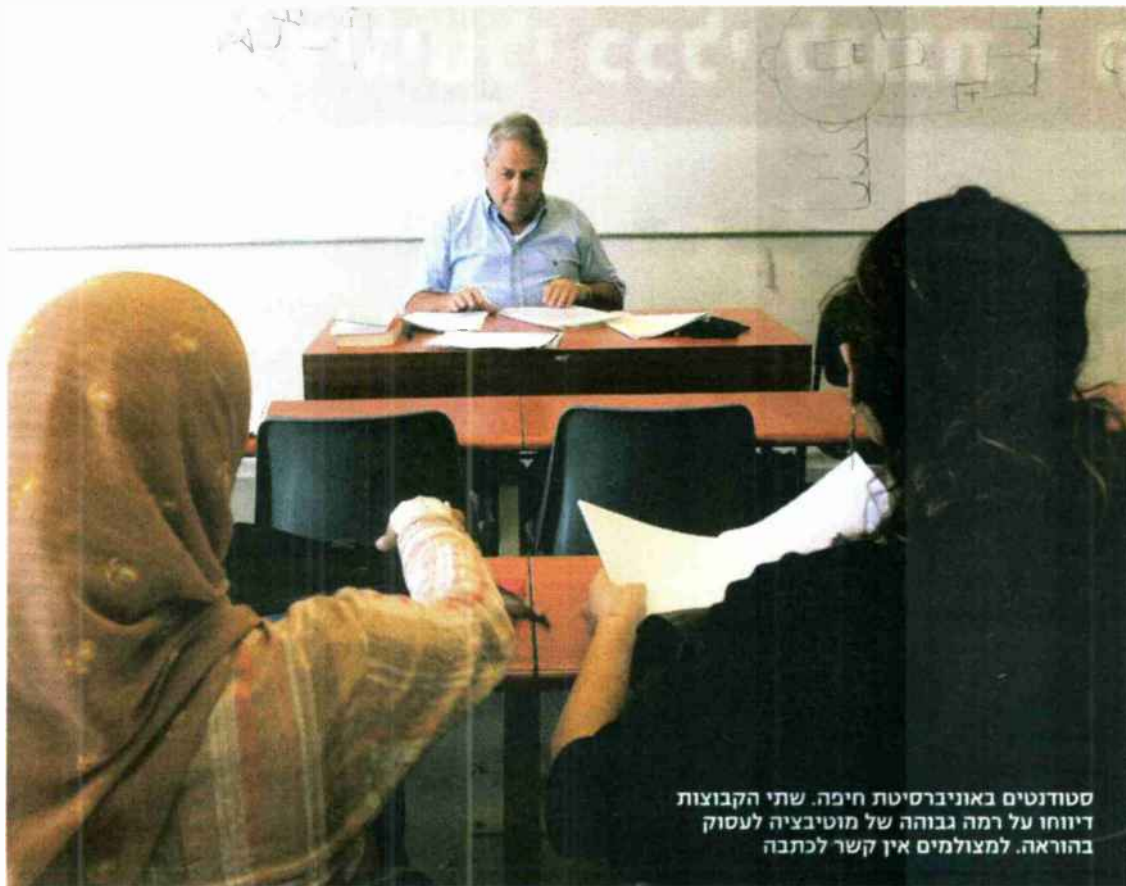

22.15x31.96	3	22	עמוד	שינוי	09/06/2011	27588394-6
מכללה לוינסקי מכללת לוינסקי לחינוך - 100286						

חוקרים חינוך

חוקרי חינוך מוזמנים לפרסם עבודות. שלחו תקציר של המחקר, באורך של לא יותר משני עמודים, כולל הצגת הנושא, שאלת המחקר, המתודולוגיה והממצאים, וכן צרכי פרטים להתקשרות. רחוב בן סרוק 8, תל אביב, מיקוד 62969, hofshi@morim.org.il

סטודנטים באוניברסיטת חיפה. שתי הקבוצות דיווחו על רמה גבוהה של מוטיבציה לעסוק בהוראה. למצולמים אין קשר לכתבה

תצלום ארכיון: ירון קמינסקי

לחץ תרבותי

סטודנטים ערבים להוראה מדווחים על רמה גבוהה יותר של לחצים אקדמיים מאשר סטודנטים יהודים להוראה

הבדלים בין הקבוצות בנוגע ללחצים הנור בעים מתחושת ברירות. תחושת הרווחה בתחום המקצועי נכונה בשני היבטים: מסוגלות להוראה ומוטיבציה לעסוק בהוראה. הממצאים הראו רמה גבוהה של מסוגלות בשתי הקבוצות, אם כי התחושה חזקה יותר אצל הסטודנטים היהודים: 93% מבין היהודים לעומת 83% מהערבים מעריכים

של מצבי לחץ אליהם חשופים הסטודנטים בשתי הקבוצות: לחצים אקדמיים (כמו קשיים בהבנת החומר, חשש לאי עמידה בלוח זמנים ואכזבה מהמקצוע), פחד קהל (כמו חשש מהיצג בפורום גדול או ממבחן בעל-פה), לחצים חיצוניים (כמו קשיים בעבודה וקושי כלכלי) ותחושת ברירות (כמו ברירות חברתית ומגורים ללא שותפים).

מחקר שנערך במכללת לוינסקי לחינוך ובמכללת אלקאסמי לחינוך, מעלה כי סטודנטים ערבים להוראה מדווחים על רמה גבוהה יותר של לחצים אקדמיים בהשוואה לסטודנטים יהודים להוראה. הסטודנטים היהודים, לעומת זאת, דיווחו על רמה גבוהה במקצת של לחצים חיצוניים ללימודים בהשוואה לסטודנטים ערבים. המחקר נערך בשני שלבים. בשלב הראשון בדקו החוקרים, ד"ר שרית סגל, פרופ' חנה עזר וד"ר יצחק גילת במכללת לוינסקי סטודנטים יהודים בלבד. הממצאים - שפורסמו ב"שיעור חופשי" בגיליון 90 - גילו כי הלחצים המרכזיים אשר חווים הסטודנטים להוראה הם חיצוניים ואינם קשורים באופן ישיר ללימודים, ואילו הלחצים האקדמיים הם האחרונים במדרג ההשפעה עליהם. מחקר ההמשך, בשיתוף ד"ר נביל סעדה ממכללת אלקאסמי, נערך בקרב סטודנטים ערבים, ובחן את השפעת ההקשר התרבותי על עוצמת הלחצים בפניהם עומדים סטודנטים להוראה, דרכי ההתמודדות שלהם והשפעתם על תחושת הרווחה בתחום המקצועי. המחקר כלל 776 סטודנטים, 529 מהם יהודים ו-247 ערבים, הלומדים בשלבים שונים של הכשרה להוראה. במחקר זוהו ארבעה מקורות כלליים

סטודנטים ערבים דיווחו על רמה גבוהה יותר של לחצים הנובעים מפחד קהל. הסטודנטים היהודים, לעומת זאת, חוו ביתר עוצמה את הלחצים החיצוניים, כמו לחצים בעבודה ובעיות בריאות

כגבוהה את יכולתם ללמוד. גם המוטיבציה להוראה נמצאה גבוהה יותר אצל הסטודנטים היהודים: 75% מהם דיווחו על מוטיבציה גבוהה לעיסוק בהוראה לעומת 68% בקרב הנשאלים הערבים. האם הסטודנטים היהודים חשים שבחרו במקצוע שמתאים להם, ואילו הסטודנטים הערבים רוצים לעסוק במקצוע אחר אך נתקלים בתקרת הזכוכית? שאלתם של החוקרים נשאת ללא מענה. **נגה שביט-רז**

תחושת הלחץ האקדמי אותה חווים הסטודנטים הערבים מתבטאת, בין היתר, בחשש מאי הבנת חומר הלימוד, הרגשת קיפוח בציונים, חשש מכישלון בבחינה ותובנה שההוראה היא מקצוע קשה ותור בעני. בנוסף, סטודנטים ערבים דיווחו על רמה גבוהה יותר של לחצים הנובעים מפחד קהל. הסטודנטים היהודים, לעומת זאת, חוו ביתר עוצמה את הלחצים החיצוניים, כמו לחצים בעבודה ובעיות בריאות שלהם או של קרוביהם. לא נמצאו